

FSC paziņo par Dabas aizsardzības fonda izveidi, lai sertificētu nacionālos parkus un dabas aizsardzības teritorijas

Avots: FSC International

Dabas aizsardzības teritorijām ir būtiska nozīme bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā un klimata rīcības atbalstīšanā, tomēr daudzām no tām joprojām trūkst finansējuma, un tās ir pakļautas degradācijas riskam.

Reaģējot uz šo situāciju, 2026.gada martā *FSC International* ir izveidojusi *Dabas aizsardzības fondu - Conservation Facility*, iniciatīvu, kuras mērķis ir veicināt dabas aizsardzību, klimata noturību un taisnīgu mežu apsaimniekošanu, sertificējot augstas vērtības dabas parkus un dabas aizsardzības teritorijas, kā arī atverot ekosistēmu pakalpojumu tirgus.

Fonds sniegs tehnisko palīdzību un atbalstīs piekļuvi meža sertifikācijai, tostarp piedāvājot risinājumus mazāk intensīvi apsaimniekotiem mežiem. To papildinās ekosistēmu pakalpojumu ietekmes pārbaude, izmantojot *FSC* programmu *Verified Impact*, kas novērtē tādas priekšrocības kā oglekļa uzkrāšana un bioloģiskās daudzveidības aizsardzība, palīdzot dabas aizsardzības pārvaldītājiem pierādīt izmērāmus rezultātus vides jomā un piekļūt ekosistēmu pakalpojumu finansējumam.

Fonda mērķis ir divu gadu laikā sertificēt vismaz 25 miljonus hektāru, īpašu uzmanību pievēršot reģioniem ar īpaši augstu dabas aizsardzības nozīmi Āfrikā, Latīņamerikā un Centrālajā Āzijā. *FSC International* organizācija jau ir piešķīrusi 1,7 miljonus ASV dolāru 2026. gadā notiekošajiem projektiem un meklē papildu partnerus, lai palīdzētu paplašināt savu ietekmi. *FSC* pateicas *Slalom Foundation* kā galvenajam sponsoram, izmantojot tā 2025. gada Klimata dotāciju, kā arī atbalstītājiem *Building and Wood Workers' International*, *FSC Indigenous Foundation*, *Olam Agri*, *Rainforest Alliance*, *The Nature Conservancy* un *Veracel*.

“*Slalom Foundation* lepojas ar to, ka ir viens no pirmajiem *FSC* Dabas aizsardzības fonda ziedotājiem. Kā uzņēmums mēs esam atkarīgi no veselīgām ekosistēmām, lai nodrošinātu gaisu, ko

elpojām, ūdeni, ko dzeram, un produktus, ko izmantojam ikdienā. Mums ir kopīga atbildība aizsargāt šīs dabas sistēmas nākamajām paaudzēm,” uzsvēra Megana Breiderta, *Slalom Foundation* Ilgtspējas un ietekmes vadošā direktore.

“*The Nature Conservancy* uzskata, ka dzīvotspējīgi meži ir būtiski veselīgai planētai, un šādi pasākumi nodrošina risinājumus, kas ir piemēroti gan cilvēkiem, gan dabai. Mēs atbalstām FSC Dabas aizsardzības fonda iniciatīvu un ticam, ka tai būs pozitīva ietekme uz mežiem un kopienām,” teica Klēra Šakja, *The Nature Conservancy* Globālā klimata pārvaldības direktore.

Sertifikācijas ietekme

“Daudzi *FSC* sertificēti meži uzrāda lielāku ekoloģisko labumu un sugu daudzveidību nekā nesertificēti meži, un mēs sagaidām līdzīgas priekšrocības, fondam paplašinot *FSC* darbību”, norādīja *FSC* Meksikas biroja pārstāvis Hesus Antonio Mu Jams

Sugu daudzveidība

Valstu situācijas analīze, kas veikta **91 valstī** laikā no 2008 līdz 2019, sasaista lielākas *FSC* sertificētās mežu apsaimniekošanas platības ar mazāku apdraudēto sugu skaitu.

Gabonā un Kongo Republikā *FSC* sertificētajos mežos mīt 2,7 reizes vairāk gorillu un meža ziloņu, nekā nesertificētajos apgabalos.

Peru Amazones reģionā *FSC* sertificētās mežizstrādes teritorijās ir lielāka sugu daudzveidība, piemēram, ir daudz vairāk abinieku, kukaiņu un pērtiķu nekā nesertificētās teritorijās, un dzīvnieku blīvums tajās ir salīdzināms ar aizsargājamajām teritorijām.

Atjaunotie meži

Atjaunotie *FSC* sertificētie meži Meksikā palīdz apdraudēto sugu izdzīvošanai, savukārt ASV dienvidaustrumos vairāk nekā 7000 ha *FSC* sertificēta meža ir atjaunoti kā dabiskie meži. Ugandas Kokmateriālu ražotāju asociācija ievēro *FSC* standartus, lai atjaunotu degradētus mežus Rietumbugves teritorijā, neļaujot veikt mežizstrādi aizsargājamās teritorijās.

Šāda pozitīva ietekme ir novērojama *FSC* sertificētos mežos, kur uzņēmumiem, kas sertificēti *FSC* sistēmā ir jāatvēr vismaz 10 % meža platības dabas aizsardzībai. Sertifikācija mežos, kas tiek apsaimniekoti vienīgi aizsardzības nolūkos, var nodrošināt vēl lielākus ieguvumus bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu jomā.

“Mēs uzskatām, ka *FSC* Dabas aizsardzības fondam ir potenciāls nodrošināt ilgtermiņa finansējumu un motivāciju, kas meža apsaimniekotājiem nepieciešama, lai paplašinātu savu pozitīvo ietekmi. Tas nozīmē vairāk aizsargātu mežu, vairāk atjaunotu ekosistēmu, labāk saglabāta bioloģiskā daudzveidība un stabilāki iztikas avoti kopienām, kas ir šī darba centrā,” norādīja Hesē Romans Karrera, *Rainforest Alliance* Mežsaimniecības direktors.

“*FSC Conservation Facility* ir izveidots svarīgā brīdī, lai pārvarētu plaisu starp sertificētu apsaimniekošanu un apstiprinātiem un pierādāmiem rezultātiem dabas aizsardzībā. Ja mēs vēlamies, lai meži attīstītos vēlamajā virzienā, mums jāpāriet no labas pārvaldības sertifikācijas uz mērāmas ietekmes nodrošināšanu visā teritorijā. Nākamais izaicinājums *FSC* nav saistīts ar noteikumiem, bet gan ar rezultātiem, - kad pārvaldība kļūst par kopīgu ieguldījumu starp tiem, kas aizsargā mežus, un tiem, kas no tiem gūst labumu,” teica Vinsents Istase, *Olam Agri* Korporatīvās atbildības un ilgtspējas vadītājs.

Pilotprojekti

Dabas aizsardzības fonds ir uzsākts sešos pilotprojektos 2026.–2027. gadā, aptverot aptuveni 25 miljonus hektāru augstas dabas vērtības nacionālo parku un dabas aizsardzības teritoriju.

Peru: Valsts dabas aizsargājamo teritoriju dienests – *SERNANP*, virza *FSC* sertifikāciju lielākajiem nacionālajiem parkiem, aptverot 7,4 miljonus hektāru Amazones ekosistēmu.

Gabona: Valsts nacionālo parku aģentūra plāno sertificēt visus 13 nacionālos parkus, kas aptver gandrīz 3 miljonus hektāru galvenokārt mežainu ainavu.

Etiopija: Etiopijas *Oromia Forest & Wildlife Enterprise* strādā, lai sertificētu visu savu koncesijas teritoriju, kas aptver gandrīz 4 miljonus hektāru mežu un aizsargājamu teritoriju.

Tanzānija: Notiek sarunas, lai sertificētu mežu teritorijas, kuras pārvalda valsts dabas aizsardzības iestādes.

Brazīlija: Tiek izpētītas iespējas sadarbībā ar ieinteresētajām pusēm sertificēt vairāk nekā 8 miljonus hektāru lietusmežu Amazonas štatā.

Kirgizstāna: Notiek darbs, lai sertificētu visas valsts īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

“Starptautiskā celtniecības un kokrūpniecības darbinieku apvienība – *BWI*, pilnībā atbalsta *FSC* Dabas aizsardzības fonda izveidi. Kā vienīgā starptautiskā arodbiedrību organizācija, kas ir *FSC* dalībniiece, *BWI* ir apņēmusies sadarboties ar fonda partneriem un ieinteresētajām pusēm, lai nodrošinātu, ka sociālie aspekti, jo īpaši darba ņēmēju un arodbiedrību tiesības, tiek iekļauti fonda sadarbības ietvaros, tādējādi piešķirot lielāku ticamību tā mērķu un mandāta īstenošanai,” norādīja Apolinārs Tolentino, *BWI* Āzijas un Klusā okeāna reģiona pārstāvis.

“Mēs dzīvojam pasaulē, kas arvien vairāk tendēta uz darbībām, kas postoši ietekmē dabu, un šī *FSC* iniciatīva ir kā “svaiga gaisa malks”. Dabas aizsardzības finansēšana ir ne tikai drosmīga rīcība, - tā ir nepieciešamība, lai nodrošinātu ikviena izdzīvošanu,” teica Minnija Degavana, *FSC Indigenous Foundation* izpilddirektore.

Sadarbības partneris ietekmes radīšanai

FSC Dabas aizsardzības fonds ir izveidots kā sadarbības fonds, kas nodrošina ilgtermiņa finansējumu un sniedz pārbaudītus rezultātus. Sadarbībā ar fondu organizācijas var spēlēt būtisku lomu kritisko ekosistēmu saglabāšanā, vienlaikus demonstrējot līderību ilgtspējības un klimata rīcības jomā. *FSC International* ir iepriekš apņēmusies ieguldīt 1,7 miljonus ASV dolāru no 2,7 miljonu ASV dolāru lielā fonda “izmēģinājumu budžeta”. *FSC International* meklē ārējo finansējumu, lai atbalstītu dabas aizsardzības pasākumu nodrošinātājus, izmantojot sertifikācijas subsīdijas un tehnisko palīdzību. Stratēģisks finansējums ir steidzami nepieciešams, lai uzlabotu situāciju un iekļautu vairāk dabas aizsardzības teritoriju sertificētā, ilgtspējīgā mežu apsaimniekošanā.

